

Sygn. akt I ACa 1055/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krzysztof Sobierajski
Sędziowie:	<i>SSA Józef Wąsik</i> SSO del. Regina Kurek
Protokolant:	st. prot. sądowy Katarzyna Rogowska

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2012 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa Fabryki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w K.

o stwierdzenie wygaśnięcia zastawu rejestrowego

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Krakowie

z dnia 19 czerwca 2012 r. sygn. akt IX GC 778/11

1. ***prostuje oczywistą omyłkę pisarską w punkcie II zaskarżonego wyroku w ten sposób, że w miejsce słów: „sto siedem tysięcy dwieście siedemnaście tysięcy” wpisuje słowa: „sto siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych”;***

2. ***oddala apelację;***

3. ***zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.***

Sygn. akt I A Ca 1055/12

UZASADNIENIE

Strona powodowa ***Fabryka (...) S. A. z siedzibą w G.*** wniosła o stwierdzenie wygaśnięcia zastawu rejestrowego na 31. 652 udziałach w spółce (...) sp. z o. o. z siedzibą w G. wpisanego do Rejestru Zastawów na rzecz ***(...) S. A. z siedzibą w K.*** przez Sąd Rejonowy dla Krakowa- Śródmieścia w Krakowie, Wydział VII Gospodarczy, po pozycją rejestru zastawów (...) oraz zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu podniesiono, że powyższy zastaw na udziałach miał zabezpieczać spłatę pierwszej transzy pożyczki w wysokości 15.000.000,00 złotych. Strona pozwana

nie dokonała przelewu powyższej raty w terminie wskazanym w umowie pożyczki. Natomiast w dniu 18 lutego 2011 roku strona pozwana przełała kwotę 1.200.000,00 złotych, która w całości została spłacona przez stronę powodową w dniu 19 maja 2011 roku.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, albowiem przelana stronie powodowej kwota 1.200.000 złotych stanowiła część zobowiązania z umów pożyczki z dnia 18 listopada 2010 roku, a więc wierzytelność zastawnika nie wygasła, a umowa pożyczki nie została rozwiązana.

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 19 czerwca 2012r uwzględnił żądanie pozwu w całości i zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej koszty procesu w kwocie 107.217 zł.

Za podstawę rozstrzygnięcia Sąd przyjął następujący stan faktyczny:

W dniu 18 października 2010 roku w G. została zawarta umowa pożyczki pomiędzy (...) S.A. (pożyczkodawca), a Fabryką (...) S. A. (pożyczkobiorca). Przedmiotem powyższej umowy było udzielenie przez pożyczkodawcę pożyczki w kwocie 40.000.000,00 złotych, która miała być wypłacana w transzach. Pierwsza transza pożyczki w kwocie 15.000.000,00 złotych miała być wypłacona w terminie do dnia 20 listopada 2011 roku, ale nie wcześniej niż w terminie do 3 dni od podpisania umowy oraz uzyskania przez strony stosownych zgód korporacyjnych w przedmiocie zawarcia umowy pożyczki, które musiały zostać spełnione łącznie. Pierwsza rata pożyczki miała zostać spłacona do dnia 31 grudnia 2011 roku.

W umowie pożyczki ustalono, że spłata zobowiązań z niej wynikających, a dotyczących uruchomienia pierwszej transzy pożyczki, będzie zabezpieczona zastawem rejestrowym na udziałach (...) Sp. z o. o., których wartość została określona a kwotę 21.400.000,00 złotych.

W dniu 18 listopada 2010 roku została zawarta pomiędzy (...) S.A., a Fabryką (...) S.A. umowa o ustanowienie rejestrowego zastawu na udziałach w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. Zgodnie z postanowieniami umowy została ona zawarta w celu zabezpieczenia spłat - zobowiązania dotyczącego pierwszej transzy pożyczki w kwocie 15.000.000,00 złotych. Przedmiotem ustanowionego zastawu były 13.652 udziałów w (...) Sp. z o. o.

W dniu 17 listopada 2010 roku została podjęta uchwała Rady Nadzorczej Fabryki (...) S. A. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie wyżej wskazanej umowy pożyczki.

W dniu 25 listopada 2010 roku została podjęta przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki akcyjnej (...) uchwała w przedmiocie wyrażenia zgody na zawarcie powyższej umowy pożyczki na zasadach i warunkach wynikających z umowy pożyczki z dnia 18 listopad 2010 roku oraz umowy o ustanowienie zastawu rejestrowego pod warunkiem udzielenia przez S. R. pożyczki firmie (...) S.A. w kwocie umożliwiającej wykonanie umowy pożyczki.

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2011 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa- Śródmieścia w Krakowie, Wydział VII Gospodarczy- Rejestru Zastawów, sygn. akt VII Ns-Rej.Za (...)dokonał wpisu do rejestru zastawów zastaw na 31.652 udziałów w (...) Sp. z o. o. na rzecz (...) S.A. pod pozycją 2244903.

(...) S.A. nie zrealizował przelewu pierwszej transzy pożyczki w kwocie 15.000.000,00 zł. Firma (...) S.A. dokonała w dniu 18 lutego 2011 roku wpłaty kwoty 1.200.000,00 zł.

Kwota 1.200.000 zł została zwrócona przez Fabrykę (...) S.A. przelewem w dniu 19 maja 2011 roku. Natomiast w dniu 16 listopada 2011 roku została zwrócona kwota 15.720,00 złotych z tytułu odsetek od powyższej pożyczki. Dowód: potwierdzenia dokonanych transakcji Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o dołączone do pozwu i odpowiedzi na pozew dokumenty. Sąd nie dopatrył się żadnych powodów dyskwalifikujących je jako wiarygodne dowody.

Sąd oddalił wnioski dowodowe strony pozwanej o przesłuchanie świadków oraz stron postępowania, gdyż okoliczności na które powołano powyższe dowody zostały udowodnione za pomocą dowodów - z dokumentów, znajdujących

się w aktach sprawy. Ponadto, zdaniem Sądu Okręgowego, okoliczność podtrzymywania przez stronę pozwaną w całości woli wykonania zobowiązań wobec strony powodowej wynikających z umowy pożyczki oraz okoliczność nie wyrażania zgody na rozwiązanie umowy pożyczki, czy konieczności ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Przedmiotem niniejszego postępowania było bowiem zbadanie istnienia w dalszym ciągu przesłanek zabezpieczenia wierzytelność zastawem rejestrowym. Pozostałe podnoszone przez stronę pozwaną kwestie znajdowały się poza zakresem rozpoznania sprawy przez Sąd.

Zdaniem Sądu Okręgowego powództwo strony powodowej zasługiwało na uwzględnienie. Strona powodowa posiada interes prawny zgodnie z art. 189 k.p.c., bowiem wobec bierności strony pozwanej- zastawnika (brak złożenia oświadczenia stwierdzającego wygaśnięcie wierzytelności) strona powodowa, czyli zastawca może żądać wykreślenia zastawu z rejestru po dołączeniu prawomocnego wyroku ustalającego wygaśnięcie zastawu rejestrowego.

Przedmiotem postępowania było ustalenie wygaśnięcia zastawu rejestrowego na 31.652 udziałach w (...) Sp. z o. o. ustanowionego na rzecz strony pozwanej. Tym samym Sąd swoją kognicją obejmował jedynie istnienie przesłanek ustanowienia powyższego zastawu. W ocenie Sądu I Instancji dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy nie ma znaczenia czy umowa pożyczki z 18 listopada 2010 roku została rozwiązana, czy skutecznie od niej odstąpiono. W podobny sposób należy ocenić podnoszone przez stronę pozwaną kwestie dotyczące nienależytego wykonania zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki. Przedmiotem niniejszego postępowania jest bowiem jedynie stwierdzenie czy w dalszym ciągu zachodzą przesłanki istnienia zastawu rejestrowego.

Sąd Okręgowy podniósł, że zastaw rejestrowy ma charakter „akcesoryjny” w stosunku do zabezpieczonej wierzytelności. Służy bowiem do zabezpieczenia wierzytelności i jest ściśle związany z wierzytelnością. Nie może zatem istnieć bez zabezpieczonej wierzytelności. Z zasady akcesoryjności wynikają istotne konsekwencje jurystyczne. Po pierwsze, wygaśnięcie zabezpieczonej wierzytelności pociąga za sobą wygaśnięcie zastawu. W myśl bowiem art. 18 ust. 1 ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów wygaśnięcie wierzytelności zabezpieczonej zastawem rejestrowym powoduje wygaśnięcie tego zastawu, chyba że umowa zastawnicza stanowi inaczej.

Zgodnie z postanowieniami umowy o ustanowienie zastawu rejestrowego z dnia 18 listopada 2010 roku zastaw na udziałach (...) Sp. z o. o. został ustanowiony w celu zabezpieczenia wierzytelności strony pozwanej wynikającej z umowy pożyczki z dnia 18 listopada 2010 roku, tj. w celu zabezpieczenia spłaty zobowiązania dotyczącego pierwszej transzy przedmiotowej pożyczki w kwocie 15.000.000 zł. Z brzmienia powyższego postanowienia umowy wynika, że zastaw rejestrowy na udziałach w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością stanowił zabezpieczenie spłaty raty pożyczki w kwocie 15.000.000,00 złotych. Tak więc zastaw rejestrowy wygasł w momencie wygaśnięcia wierzytelności w powyższej kwocie.

Zgodnie z § 2 punkt. 2 umowy pożyczki z dnia 18 listopada 2010 roku wypłata pierwszej transzy pożyczki w kwocie 15.000.000 zł miała nastąpić do dnia 20 listopada 2010 roku, jednak nie wcześniej niż w terminie do 3 dni od spełnienia łącznie następujących warunków: podpisania umowy pożyczki oraz uzyskania przez strony umowy stosownych zgód korporacyjnych w przedmiocie zawarcia umowy pożyczki. Strona pozwana uzyskała zgodę w formie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy w dniu 25 listopada 2010 roku, a więc zgodnie z powyższym postanowieniem umowy- termin 3 dni biegł od wskazanej daty uchwały i upływał w dniu 27 listopada 2010 roku. Okolicznością bezsporną w przedmiotowej sprawie było nie przelanie stronie powodowej kwoty 15.000.000,00 złotych w powyższym terminie, a więc wierzytelność ta nie powstała.

Ponadto Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że wykładnia postanowień umowy pożyczki prowadzi do wniosku, że dla uruchomienia pierwszej transzy pożyczki nie miały znaczenia wewnętrzne uzgodnienia i warunki od których zależała skuteczność powyższej zgody organu strony pozwanej. Skutki okoliczności, że wskazana zgoda została udzielona pod warunkiem udzielenia przez S. R. pożyczki spółce pod firmą (...) S. A. w kwocie umożliwiającej wykonanie umowy pożyczki ze spółką pod firmą Fabryka (...) S.A. należy rozpatrywać w oparciu o przepis art. 89 k.c. Powyższy warunek ma charakter warunku zawieszającego, o którym mówi się wówczas, gdy powstanie skutku czynności prawnej uzależnione jest od zdarzenia przyszłego i niepewnego. W ocenie Sądu z uwagi na wskazane w ustawie terminy również

możliwość ziszczenia się powyższego warunku została ograniczona umownymi terminami. Tak więc z uwagi na nie udzielenie przez S. R. odpowiedniej pożyczki należało uznać, że organ strony pozwanej nie wyraził zgody na zawarcie umowy pożyczki z dnia 18 listopada 2010 roku. Tym samym nie został spełniony jeden z warunków wypłaty pierwszej transzy pożyczki w kwocie 15.000.000 zł. Ponadto strona pozwana wprost wskazała w piśmie procesowym z dnia 28 maja 2012 roku, że z dniem 25 listopada 2010 roku nie spełnił się ostatni z warunków, od którego zależała wypłata pierwszej transzy pożyczki w kwocie 15.000.000 zł. Tak więc i w tym przypadku wierzytelność nie powstała.

Nadto Sąd wskazał, że brak jest wierzytelności nawet w przypadku uznania, że zastaw rejestrowy zabezpieczał spłatę wierzytelności 1.200.000 zł, która strona pozwana przelała na konto strony powodowej tytułem pożyczki. Powyższa kwota została bowiem w całości zwrócona przez stronę powodową w dniu 19 maja 2011 r, a odsetki od tej kwoty w dniu 16 listopada 2011 roku. Strona pozwana w żaden sposób nie zanegowała faktu zwrócenia kwoty 1.200.000 zł przez stronę powodową, ani wysokości naliczonych i zapłaconych od tej sumy odsetek. Tym samym należy uznać, że przyjęła spłatę pożyczki w powyższej wysokości wraz z naliczonymi odsetkami.

Powyższe okoliczności wskazują, że obecnie nie istnieje żadna wierzytelność, która była zabezpieczona zastawem rejestrowym na udziałach (...) spółki z o.o. Tak więc, z uwagi na akcesoryjny charakter zastawu rejestrowego, należało uznać, że zastaw rejestrowy wygasł, a jego dalsze istnienie stoi w sprzeczności z jego celem.

Na marginesie Sąd stwierdził, że nie ma racji strona pozwana, która wskazała, że obowiązkiem powoda była spłata wszystkich transz pożyczki i z powyższego względu dalej aktualne są przesłanki zastawu. Niemniej jednak z istoty umowy pożyczki wynika, że powyższe zobowiązanie pożyczkobiorcy aktualizuje się dopiero w momencie udzielenia przez pożyczkodawcę pożyczki. W przeciwnym wypadku zaistniałaby kuriozalna sytuacja, w której pożyczkobiorca byłby zobowiązany do spłaty pożyczki wraz z odsetkami, pomimo jej nie udzielenia.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniosła strona pozwana, zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania, a to:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie, polegającą na tym, że:

- Sąd w sposób niewyczerpujący rozpatrzył materiał dowodowy sprawy, albowiem przy wydaniu zaskarżonego wyroku oparł się jedynie na dowodach zawnioskowanych przez powoda,
- Sąd naruszył zasady prawidłowego rozumowania i zasady doświadczenia życiowego albowiem uznał, że dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy nie mają znaczenia: okoliczność, czy umowa pożyczki z 18.11.2010 r. została rozwiązana czy skutecznie od niej odstąpiono, okoliczność podtrzymywania przez pozwanego w całości woli wykonania zobowiązań wobec powoda wynikających z umowy pożyczki oraz okoliczność nie wyrażenia zgody na rozwiązanie umowy pożyczki, czy konieczność ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia, oraz uznał, że termin 3 dni biegł od daty uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i upływał w dniu 27 listopada 2010 r.,
- b) art. 227 k.p.c. w zw. z art. 217 § 2 k.p.c. polegające na uniemożliwieniu stronie pozwanej wypełnienia jej podstawowego obowiązku procesowego, jakim jest konieczność udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie, poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron i zeznań świadków zawnioskowanych przez pozwanego,
- c) art. 98 § 1 k.p.c. poprzez błędną wykładnię, niewłaściwe zastosowanie i nieprawidłowe określenie słownie kwoty tytułem zwrotu kosztów procesu oraz art. 102 k.p.c. poprzez niezastosowanie tego przepisu w stanie faktycznym przedmiotowej sprawy,

- d) art. 328 § 2 k.p.c. polegające na nieprawidłowym sporządzeniu uzasadnienia wyroku, przez co nie jest możliwe zbadanie prawidłowości motywów Sądu przez Sąd odwoławczy,

- e) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym poprzez przyjęcie, że w przedmiotowej sprawie nie powstała wierzytelność, a termin 3 dni biegł od daty uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i upływał w dniu 27 listopada 2010 r.

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to:

a) art. 18 ust. 1 ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów z dnia 6 grudnia 1996 r. (Dz.U. Nr 149, poz. 703) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że w przedmiotowej sprawie wygasła wierzytelność zabezpieczona zastawem rejestrowym, co spowodowało wygaśnięcie tego zastawu,

b) art. 354. § 1 k.c. poprzez niezastosowanie tego przepisu w stanie faktycznym przedmiotowej sprawy, pomimo tego że powód nie wykonał zobowiązań z umowy pożyczki zgodnie z jej treścią i w sposób odpowiadający jej celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, które to uchybienia miały istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia.

Mając powyższe na uwadze wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Sąd Apelacyjny po rozpoznaniu apelacji zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd I Instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz trafnie zastosował przepisy prawa procesowego i materialnego.

Podniesione w apelacji zarzuty są nietrafne.

Przedmiotem niniejszej sprawy jest ustalenie, czy ustanowiony przez strony zastaw na przedmiotowych udziałach do najwyższej sumy zabezpieczenia oznaczonej na 15.000.000 zł wygasł, czy ewentualnie w ogóle nie powstał w rozumieniu materialno- prawnym, mimo formalnego wpisu do rejestru zastawów. Nie jest natomiast przedmiotem sprawy ocena zachowań stron i rozstrzygnięcie o innych roszczeniach stron, zwłaszcza z zawartej umowy pożyczki.

Zasadnie bowiem Sąd I Instancji zwrócił uwagę na akcesoryjność przedmiotu zastawu w stosunku do wierzytelności, którą zabezpiecza. Ten ścisły związek powoduje, że w sensie materialnym nie może istnieć zastaw bez wierzytelności. Zatem każde wygaśnięcie wierzytelności, choćby w części powoduje odpowiednie wygaśnięcie zastawu (art. 18 ust. 1 ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów z dnia 6 grudnia 1996 r. (Dz.U. Nr 149, poz. 703 ze zm. dalej zwaną ustawą o z.z.i r.z.). Oczywistym jest również, że niepowstanie wierzytelności przyszłej, którą zastaw miał zabezpieczać pociąga za sobą brak zastawu.

Powyższa konstatacja jest tak oczywista, że ustawodawca nie przewidział w art. 18 , ani dalszym ustawy o z.z.i r.z. odrębnej podstawy wygaśnięcia zastawu, w sytuacji, gdy w ogóle nie dochodzi do powstania wierzytelności. Uczynił to zasadnie, gdyż trudno mówić o wygaśnięciu zastawu, w sytuacji gdy on w ogóle nie powstał. Trzeba zatem odróżniać zastaw rejestrowy w znaczeniu materialnoprawnym od prawa zastawu rejestrowego wpisanego do rejestru zastawów, które może nie pokrywać się z rzeczywistością prawną, zatem powinno ulec wykreśleniu. Wszak art. 19 ustawy stanowi, że w przypadku wygaśnięcia zastawu rejestrowego podlega on wykreśleniu z rejestru zastawów.

Może to nastąpić, między innymi na wniosek zastawcy, który dołączy do wniosku pisemne oświadczenie zastawnika o wygaśnięciu wierzytelności zabezpieczonej zastawem lub zrzeczeniu się tego zabezpieczenia albo prawomocny wyrok sądu ustalający wygaśnięcie zastawu rejestrowego (art. 19 ust. 3 pkt 2 ustawy o z.z.i r.z.).

Ponieważ w chwili zawierania umowy zastawu rejestrowego, pożyczka nie została jeszcze udzielona ustanowiono zastaw na wierzytelności przyszłej i w związku z wymogami art.3 ust. 2 ustawy o z.z.i r.z. określającym essentiali negotii umowy zastawniczej, wskazano najwyższą sumę zabezpieczenia 15.000.000 zł.

Zatem w sensie materialnym zastaw mógł powstać do wysokości 15.000.000 zł, w zależności od wysokości powstałej wierzytelności zabezpieczonej zastawem.

Pozostaje poza sporem, że umowa pożyczki została zrealizowana tylko częściowo i w zakresie pierwszej transzy, której umowa zastawnicza dotyczyła (dalsza część umowy i losy jej realizacji pozostają dla zastawu bez znaczenia) strona pozwana przekazała stronie powodowej kwotę 1.200.000 zł. Kwota ta mieści się w najwyższej sumie zabezpieczenia, zatem w tym zakresie powstał zastaw rejestrowy. Wobec spłacenia tej kwoty w sposób zgodny z umową (umowa przewidywała możliwość wcześniejszej spłaty) zastaw wygasł zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o z.z.i r.z.

Należy zauważyć, że strona pozwana przekazując stronie powodowej kwotę 1.200.000 zł nie była już do tego zobowiązana, gdyż nie uzyskała z przyczyn leżących po jej stronie wymaganych zgód organów korporacyjnych, a termin realizacji pierwszej transzy umowy pożyczki strony ograniczyły do 31.12.2010r. Skuteczność zgód zawisła bowiem od warunku zawieszającego w postaci udzielenia spółce pożyczki przez osobę trzecią, co nie nastąpiło.

Zatem za bezprzedmiotowe należy uznać ustalenie przy pomocy zeznań świadków i stron czy pozwany deklarował chęć wypłaty pożyczki, czy osoba trzecia dostarczyła pozwanej środków na wypłatę pożyczki, czy złożono jakiegokolwiek propozycje dodatkowych zabezpieczeń, skoro nie doszło do zmiany umowy pożyczki w tym zakresie - gdyż wymagałoby to formy pisemnej pod rygorem nieważności (pismo przesłane drogą elektroniczną w dniu 13.12.2010r w odpowiedzi na pismo z 11.12.2010r nie spełnia wymogu pisemności z uwagi na brak podpisu).

Wobec powyższego Sąd Okręgowy zasadnie oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron i świadków.

Nie może odnieść skutku zarzut pozwanego dotyczący nie zastosowania wobec niego przepisu art. 102 k.p.c. W sprawie nie zachodzą bowiem żadne przesłanki, które pozwalałyby odwołać się do tego przepisu. W myśl utrwalonego orzecznictwa sądowego sama niekorzystna sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nie stanowi podstawy zwolnienia - na podstawie art. 102 - z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające.

Biorąc pod uwagę przedstawione argumenty Sąd Apelacyjny oddalił apelację na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto w myśl zasady odpowiedzialności za wynik sprawy w oparciu o przepisy art. 98 k.p.c , 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 6 pkt 7 w związku z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz.1348) uznając, iż nakład pracy pełnomocnika oraz stopień zawłości niniejszej sprawy uzasadnia przyznanie zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w kwocie 5400 zł, czyli w minimalnej granicy.